

Seminární práce

**Českobratrská církev evangelická
na Benešovsku**

Eva Lomozová

Gymnázium Benešov

ÚVOD

Podnět pro zpracování tohoto tématu pro mě nebylo jen to, že jsem křtěna v evangelickém kostele. Mé myšlenky směřovaly také k tomu, že v dnešní době se již o církvi jako takové příliš nemluví. . .

Mladým lidem není náboženství mnohdy známou věcí a navíc o sboru v Benešově toho nebylo ještě mnoho napsáno. Proto se nedávaly potřebné materiály dohromady tak snadno a zaměřit se na nějaký úsek bylo skoro obtížné. Přesto jsem svou práci orientovala jistým směrem, a to srovnání Vývoje církve s politickým systémem daného období. Až překvapivě se mnohdy obě složky lidského života ovlivňovaly a setkávaly. Ve své práci jsem se snažila čtenáři přiblížit víru, ale i proč lidé věří. Od dávných dob byla nedílnou součástí lidstva a na našem regionu Českobratrská církev evangelická nacházela vždy své příznivce. Dalším záměrem je ukázat duchovního jako člověka.

Neměli bychom si pod pojmem farář představovat někoho bezchybného, který nezná problémy a vše je u něj dokonalé. Faráři v historii ale i dnes prožívají starosti běžného života, tak jako ostatní lidé. Mnohdy se dostávali do sporů s tehdejší politikou. Podle mého názoru evangelický farář pojímá život i světsky, myslím si, že má k obyčejným lidem, ať už věřícím či ne, velmi blízko.

Historie Českobratrské církve evangelické

V Českých zemích byly vždy dobré podmínky pro protestantská hnutí. První, i když nepatrné náznaky, se objevily již po založení arcibiskupství po roce 1344. V době Karla IV. byla církev velice podporována, a proto snaha usilující o obnovu zesvětštělé církve vyvstala už v těchto dobách. Jejimi zastánci byli hlavně Konrád Waldhauser, Tomáš ze Štítného, Jan Milíč z Kroměříže a Matěj z Janova. Tito představitelé se snažili vnést své myšlenky mezi lid kázáním a duchovními traktáty, které sami psali. Pro svou činnost získali duchovní středisko v Betlémské kapli založené roku 1391. 1) "Náš dobrotivý Pán, který pro své bohabojné pozůstavil spasitelný pokrm v semeni svého Slova, určil, aby jeho Slovo nebylo spoutáno, ale v jeho církvi svobodně zvěstováno. Tato kaple byla tedy pojmenována podle Betléma, což značí -Dům chleba-, poněvadž zde obecný lid a věrní Kristovi chlebem svatého kázání syceni býti mají."

Od roku 1402 v prostorách kaple působil mistr Jan Hus, který se dostal do čela reformního hnutí. A v roce 1412 ostře vystoupil proti prodávání papežských odpustků. Jeho kritika narůstala a získávala si příznivce převážně u obyčejných lidí, ale také u šlechty. Nelíbilo se jim, že církev nabývá světské moci a rozhoduje o světských záležitostech, kritizovali rozmařilý život církve, která se nedrží Božího přikázání. Záměr reformátorů se nevztahoval pouze na duchovní, ale chtěli podřízení celé společnosti královské vládě Kristově.

Následovníci Mistra Jana Husa byli např.: Jeroným Pražský (upálen v Kostnici 1416), Jakoubek ze Stříbra, Petr Chelčický, Mikuláš z Pelhřimova a Jan Rokycana.

Každý z nich se zapsal velice významně do boje za reformu církve. Husitské reformní hnutí se vyznačovalo přijímáním pod obojí, které se poprvé uskutečnilo roku 1414. Znamenalo to pití vína i pro laiky. Později se jim tak říkalo podle tohoto zvyku utrakvisté (přijímání pod obojí) nebo kališníci (kalich i pro laiky). Ovšem to vyvolalo odpor u papeže v Římě a Jan Hus nemohl pokračovat ve svých kázáních v Praze. Šířil tedy své myšlenky na venkově, kde opět přibývalo příznivců.

Po upálení Jana Husa v Kostnici 6.7.1415 nepokoje neustaly, naopak přibývalo lidí, kteří se bouřili proti jednání církve, a tak se husité aktivizují. Zakládají svá centra po celé zemi, ale nejznámější se stává Tábor. Prvním pevným programem husitů jsou Čtyři pražské artikuly z roku 1420, kde proklamují své požadavky. Jejich konání vyvolává samozřejmě odpor u tehdejší katolické společnosti, a tak pod vedením Jana Žižky z Trocnova a Prokopa Holého bojují za učení svého

mistra a za své ideje. Ač v řadách husitů nejsou bojovníci, vítězí nad křižáckými vojsky. Uskutečňují také spanilé jízdy do zahraničí, kde šíří názory reformace.

Zlomovým okamžikem se stává boj mezi umírněnými a radikály. Tedy ani Husité nebyli jednotní a vymezovali se z těch původních

jednotlivé proudy a sekty, které postupně zanikaly nebo naopak získávaly příznivce. V této době byla téměř celá země husitská (tedy protestantská). Roku 1433 na koncilu v Basileji byla přijata Kompaktáta, která zahrnovala hlavní požadavky "pražských kacířů". Ale po bitvě u Lipan roku 1434 zůstala uznána jen pravomoc přijímání pod obojí.

Z radikálních husitů v 2. polovině 15. století se vyčlenila nová reformní generace pod jménem Jednota bratří českých. Vytvořili sbor po vzoru evangelia, kterého se drželi ve svých myšlenkách. Duchovními vůdci se stali Řehoř Pražský a Mikuláš ze Žamberka, dále významnými představiteli byli Lukáš Pražský, Jan Augusta, Jan Blahoslav, Jiří Střelec. Zasloužili se o přeložení bible, vzniká Bible kralická, jejich význam byl i jazykovědný. A také nesmím opomenout nejvýznamnějšího Jana Amose Komenského, který se svými díly zasloužil o rozvoj pedagogiky. Strávil mnoho let v exilu, kde ale šířil nejen své knihy, ale také své myšlenky. .

Reformace nemá však kořeny jen u nás, velice radikálně se začíná projevat v Německu, kde vzniká luteránství. Martin Luther o sto let později než Jan Hus ve 20. letech 16. století šířil myšlenky proti římskokatolické církvi. Jeho snaha změny se rychle rozšířila do dalších zemí jako například Švýcarska, Francie a Anglie. Mocná katolická církev musela v jistých případech dost ustupovat reformnímu tlaku. S podporou v zahraničí se opět více objevují radikálnější myšlenky k reformaci. Také se k této době váže první spojení evangelíků, která na zemském sněmu roku 1575 požadovala řešení náboženské otázky. Nechtěli se spokojit s pouze uznáním přijímání pod obojí, a tak výsledkem jejich snažení je vydání České konfese, která navazovala na Čtyři pražské artikuly.

Další vývoj byl samozřejmě problematický a šíření protestantského křesťanství mělo mnohá úskalí, hlavně v boji s vyšší šlechtou, která obyčejným lidem mnohdy nedovolovala svobodné volby víry.

Jak se ukázalo v 17. století, kdy v Německu a jiných zemích se reformace mohla šířit dál, v Českých zemích byla v době 30.leté války téměř zadušena. Mnoho protestantských věřících odcházelo do zahraničí, kde nacházeli útočiště. Ale ani u nás docela nevymizelo protestantství. Tzv. tajní evangelíci se scházeli v různých úkrytech a

v ilegalitě vykonávali své bohoslužby.

Po dlouhé reformaci se situace zlepšila v Toleranční době po vydání Tolerančního patentu roku 1781. I když se směli hlásit pouze k helvetské nebo augsburské evangelické konfesi, znamenalo to, pro

potomky husitů velký pokrok. Toleranční patent dovoľoval vznik sboru jen tam, kde se hlásilo více jak 100 rodin nebo více jak 500 duší. Stavě1 se směly pouze prosté "toleranční kostely" bez Zvonů a věží. Většina se hlásila k helvetskému vyznání.

Členové sboru si mohli povolávat své

kazatele a později učitele pro církevní školy, avšak poplatky se platili římskokatolické farní správě.

Až po revolučním roce 1848 získali čeští evangelíci plného státního uznání a plné rovnoprávnosti s katolickou církví.

Důležitou úlohu mezi evangelíky hrála inteligence, kterou zastupovali například: Pavel Josef Šafařík, Jan Kollár, František Palacký, Tomáš G. Masaryk.

Historický vývoj na Benešovsku

Za reformační minulosti od roku 1424 do 1624 bylo město Benešov stále městem husitským. I když tehdejší majitelé panství na Konopišti a k tomu patřící Benešovsko byli katoličtí Šternberkové, paní Perchta z Kravař byla donucena roku 1424 přijmout Čtyři pražské artikuly. Střídali se zde kněží, kteří se buď přikláněli k luterství nebo kalvinismu, ale vysluhovali bohoslužby pod obojí. Pro město významná událost se uskutečnila roku 1451, a to setkání Jiřího z Poděbrad s papežem legátem, jímž byl Eneáš Sylvius později papež Pius II.

Počátkem 16. století získávala příznivce Jednota bratrská, pak zde začali vládnout Hodějovští; jenž inklinovali k evangelické církvi. Ovšem Bernard Hodějovský, vlastník dvou třetím města, podporoval Fridricha Falckého za revoluční doby a po bitvě na Bílé hoře mu byl majetek zkonfiskován a připadl Albrechtu Eusebiu Valdštejnovi. Touto změnou začalo údobí katolizace zdejšího lidu.

V době císaře Rudolfa II. žili v okolí Pecínova Mikulášenci jinak nazývaní Bratři Pecínovští nebo plačtiví bratři. Scházeli se ve vesnici Pecínov a přijímali pod obojí. Vedli příkladný pobožný život a ve všem vystupovali skromně. Stávali se vzorem pro druhé a zanechali po sobě nápisy vyryté do skal u potoka Mastníka. Tito evangelíci byli světlým bodem v protireformaci, která v Benešově měla dobré podmínky pro své konání a rozvíjení se. Město je situováno v blízkosti Prahy a vedly tu hlavní obchodní cesty a silnice. Takže se zde uplatnili především misionáři.

Další rozvoj nastal v toleranční době roku 1783, kdy vznikl evangelický sbor v Soběhrdech, tedy v blízkosti Benešova, a sdružoval věřící s 32 obcí rozsáhlého území. Velice brzy si sbor získal své příznivce a mohl zřídit dřevěný kostel a školu. Od té doby je sbor diasporní. První farář, který zde působil, byl původem z Maďarska.

&Sbor v období od počátku do 2. světové války

Sbor vznikl z kazatelské stanice mateřského sboru v Soběhrdech a zaujal v době svého založení jižní polovinu mateřského sboru Soběhrdského.

Kazatelská stanice v Benešově u Prahy byla založena 16.5.1907 bratrem farářem Janem Vladimírem Šebestou ze Soběhrd. Shromáždění se konala ve škole na Karlově až do roku 1919. Účast na shromážděních rapidně narůstala a od roku 1919 byly zřejmé příznaky duchovní tužby, jenž mělo za následek ukončení habsburské nadvlády a oslabení katolické církve. Vrchol tohoto nárůstu členů nastal rokem 1921, kdy shromáždění čítalo až 300 nových členů a asi 50 starých. Bratři a sestry se scházeli v hojném počtu na přednášky konané v sále hotelu Na Knížecí, kde se poprvé sešli 28.1.1921. Slova a vedení přednášky se ujímali především pozvaní faráři případně jiní duchovní, kterými byli konsenior Stanislav Čapek z Prahy, Čeněk Hanousek, farář Bednář z Prahy, doktor A. Boháč z Prahy a pravidelně dvakrát do měsíce dojížděl farář Josef Šlechta ze Soběhrd. Po první přednášce je také ustanoven prozatímní výbor ze členů: Čeněk Hanousek, Karel Šturm, Eduard Mládek. Členů stále více přibývá, i když během roku 1921 v jistém období nastává nižší účast, a tak byla napsána zpráva nabádající k víře 2) "česká otázka jest otázka náboženská a Náš program jest Tábor - to j sou slova našeho prezidenta - nuže za Masarykem!" Mnoho lidí přicházelo z jiných církví, hlavně z římsko-katolické. Přednášky se přenesly do síně okresního zastupitelstva, zasedací síni Městské rady benešovské a později do kaple gymnázia. Výsledkem nárůstu zájmu o evangelickou církev a také odměnou za snahu zakladatelům shromáždění se stal Výnos synodního výboru z 8.2.1925, kdy byl zřízen samostatný farní sbor. 3) "Synodní výbor ve smyslu §27.a 101,10 církevního zřízení ze dne 8.2.1925 č.64 Sbírky zákonů a nařízení, po dorozumění se zemskou správou politickou, která podle svého přípisu ze dne 12.1.1925 č. 517946 a i 1925/17 B-517/2-24 nemá námitek,

'vyhovuje žádosti bratří a sester bydlících v Benešově u Prahy a okolí, podporované usnesením staršovstva mateřského farního sboru v Soběhrdech a dobrozdáním seniorátu obvodu pražského a potvrzuje tímto zřízení farního sboru českobratrské církve evangelické se sídlem v Benešově u Prahy."

První staršovstvo, které bylo ustanoveno v roce 1925 se skládalo z těchto členů: Bratr farář Josef Šlechta - jako stanovený administrátor, bratr Čeněk Hanousek -kurátor, Eduard Mládek - pokladník, Emanuel Dubský, Jaroslav Dubský, František Kořistka, Josef Hašek, Jan Veverka

a sestra Marie Skopcová. Sbor si začal zajišťovat své místo působnosti, nejen z důvodů stále více přibývajících členů, ale také proto, že se sboru dařilo i finančně. Nemálo tomu napomohla spolupráce a komunikace se sborem v Chicagu, který vedl farář Vařek. Čisté jmění sboru koncem roku 1920 činilo

2 I 78,45,-. Ale už koncem roku 1925 se čísla rapidně zvedla až na 39 105,43,-. A proto si sbor dovolil zakoupit pozemek od paní Františky Hruškové 11.9.1925 za 9684,92,- a od města koupil další část pozemku za 5 833,17,-. Cena stoupla až na 20000,- , přesto však byly vypracovány plány pro stavbu Husova domu architektem Vratislavem Šafrou z Benešova. Stavba byla provedena společně s Františkem Šafrou a celkový náklad na stavbu bez vnitřního zařízení činil 220 000,- . Stavební dozor vykonával Břetislav Šlechta z Lysé nad Labem. Členové sboru však měli nemalý úkol, neboť museli obstatat dostatek finančních prostředků. Ani vytrvalá výpomoc bratří a sester nebyla dostačující, a tak se shánělo, kde se dalo. Synodní výbor vypomohl peněžním darem 5000,- a půjčkou 20 000,- . Další dary nasčítaly 19000 Kčs. Čeněk Hanousek si půjčil bez úroků 10000 Kčs na splácení více než 5 let. U Městské spořitelny v Benešově bylo vypůjčeno 120000 Kčs na úrok 6 %.

A stavba Husova domu mohla proběhnout. Byla započata prvním výkopem 16.8.1926; Základní kámen byl položen 3.10.1926. (viz příloha...). Podle smlouvy měla být stavba pod střechou do 1.12.1926 a plně dokončena do 31.7.1927. (viz příloha...).

30.11.1927 se konaly volby, ve kterých byl zvolen 1.farářem sboru Josef Šlechta. Byly také stanoveny jeho povinnosti:

- 1) vykonávat bohoslužby každou neděli a svátky
- 2) vykonávat oddavky, křty, pohřby bez rozlišování osob, spravovat archiv a vést matriku
- 3) udržovat živý osobní styk - pastorační návštěvy
- 4) vyučovat náboženství na školách po obvodu sboru, pokud československé zákonodárství jinak neustanoví
- 5) evangelizace sboru - kázáním a veřejnými přednáškami
- 6) starat se o konfirmovanou mládež, nedělní školu, sdružení mládeže a biblické hodiny. .

Bratr farář Josef Šlechta vykonával svou činnost ve sboru až do roku 1937, kdy na jeho místo nastupuje nový farář Josef Štrupl.

Můžeme závěrem této kapitoly říci, že počátky sboru byly více či méně úspěšné, ovšem vděčíme této době a lidem, které v ní žili a věřili za vznik českobratrského sboru evangelického v Benešově.

Sbor během 2. světové války a poválečném období

Jak už bylo zmíněno novým farářem se stal 16.9.1937 Josef M. Štrupl. Vykonával své povinnosti zodpovědně a ještě více to upevnila

situace tehdejší doby. S přibývajícím hrozbou války se lidé mnohem více upínali k bohu a víře. Farař Štrupl také v této době mohl zřídit společně se svou ženou dětský recitační kroužek a pěvecký sbor. Během války nebyla církev příliš perzekuována, do jistých mezí nechávali Němci tuto složku státu přežívat a vykonávat svou činnost. Lidé v naději v lepší časy se k církvi ještě více hlásili, což dokazuje počet konfirmovaných

(viz graf) a celkový počet členů hned po válce roku 1946, kdy bylo

511 duší ve sboru a 45 dětí bylo pokřtěno (viz příloha-křestní list).

Nemůžeme ale říci, že by válka nijak nepoznamenala lidi pracující a žijící v církvi - 4)"Od roku 1938 až do osvobození naší vlasti byla církev utiskována za strany německé. Mnozí faráři byli v koncentračních táborech. Popravených duchovních je 12 ze 160." Sbor také zasáhla smrt doktora ing. Františka Janečka 4.6.1941, jehož jméno nesly firmy pro výrobu zbraní a motocyklů. Byl významným členem a mecenášem benešovského sboru. Sbor ve 40. letech zažil ještě jednu vážnou ztrátu, a to bratra faráře Josefa Štrupla, který zemřel v roce 1945. Od následujícího roku tu místo duchovního zastával Bohumír Koutný.

Od roku 1945 byla odfářena oblast Voticka a Sedlčanska (viz mapa). V roce 1947 počet duší stoupá na 611 a pokřtěno v tomto roce je 25 dětí. Můžeme tedy tvrdit, že konec války nemění nic ve víře občanů, naopak se stále více lidí utvrzuje a hlásí se k evangelické církvi. Je tu vidět jakási shoda s obdobím první republiky, kdy lidí ve sboru také přibývalo. Věřící nachází své cesty k víře ve složité době, která v těchto letech probíhala. Až do 50. let počet členů stoupá až na 686 duší ve sboru.

Není snad troufalé říci, že lidé se obrací k bohu spíše v otázkách nesnází a problémů, než radosti a štěstí, ale i to je lidská povaha.

Sbor v období 50. - 60. let

Jak se asi žije lidem ve sboru patnáct let po válce a v průběhu komunistického režimu? Už začátkem padesátých let sbor přichází o některé své členy, jak je patmo z grafů (viz graf-počet členů). Nejvíce 702 členů je v roce 1950, ale pak jich rapidně ubývá. V některých letech i po desítkách. Příčiny jsou různé. Většinou tento úbytek má na svědomí politická situace. Lidé se bojí přiznávat víru, aby za to netrpěli a ani svým dětem kádrově neškodili. Benešov bylo malé město a rychle se tu uchytila udavačská činnost, nebylo tedy vůbec výjimečné, že mladé rodiny vystupovaly z církve, a nebo už nenechávaly své děti křtít.

Někteří lidé přicházeli o svůj majetek v důsledku konfiskace, ztráceli zaměstnání a pracovali jako dělníci, v nejhorším případě byli zavíráni. I takové situace vedou k odloučení se od sboru a někdy i úplně od víry.

V roce 1952 Podává filiální sbor Sedlec - Prčice žádost o přeměnu na farní sbor. Což mu umožňuje větší svobodu o rozhodování svého sboru. \

V přelomu padesátých a šedesátých let už byl velký pokles členů znát. Životní styl velice ovlivňoval aktivitu lidí ve víře a znatelný byl úbytek inteligence, hlavně učitelé se distancovali od církve. Mládež se v tomto období nescházela vůbec a konfirmace se konaly jen velmi málo. (Viz graf-konfirmace). Zasluhou faráře Koutného se trochu udržovala víra i v okolních vesnicích a městečkách. Byl znám tím, že objížděl více či méně vzdálená místa na motocyklu. Na některých školách vedl náboženství, kde se sešlo asi 4-5 dětí. Hodně navštěvoval i rodiny, které nechodily na bohoslužby. Bohužel 10.4.1962 se bratru Koutnému stal jeho motocykl osudným a tragicky na něm zahynul. Na půl roku zde působil Miroslav Dus jako vikář, než odešel na vojnu. Bydlel v Benešově, ale také byl poslední farář sboru Sedlec - Prčice.

Před Vánoci roku 1962 nastoupil na jeho místo farář Jan Potoček, kterému byla v Husově domě v tehdy Gotwaldově ulici vyčleněna jedna místnost. V bytě bydlela paní Koutná, vdova po faráři Koutném a v místnosti v mezipatře bydlel její syn. Mladý a iniciativní farář začal navazovat kontakty se členy sboru benešovského, ale i přčického. Významnou postavou pro sbor byla sestra Švíglerová, která se později stala kurátorkou, ale sboru vždy hodně pomáhala. Pan farář měl v té době několik míst, kam musel dojíždět. Byl to sbor přčický, kde byl kurátorem Prokop Dubský. Rodiny Dubských a Laurencových byly považovány za "sloupy sboru". Pak už byla místa, kde se k pobožným sezením nescházeli lidé tak často jako například Vojkovice, Sedlčany, kde se bohoslužby konaly v československém kostele, Vlašim a Trhový Štěpánovo

V Benešově se konaly biblické hodiny každý týden, na kterých byla účast tak do 10 lidí. Jak je zřejmé i ze zprávy pro konvent o stavu farního sboru za léta 1963 a 1964, potýkal se farář Potoček s problémy, které přinášela doba. Hlavní byl generační problém, bohoslužeb se účastnili spíše starší členové. Bylo málo dětí, u kterých by rodina vytvářela vazby k církvi. Přítomnost členů na bohoslužbách byla také ovlivněna ročním obdobím, nebylo jednoduché dojíždět z okolních vesnic pravidelně. 22.5. 1964 proběhly na staršovstvu volby a zvoleni byli: dr. M. Němec - kurátor sboru, M. Toušek - místokurátor, J. Vyskočil - pokladník, J. Wolf - zapisovatel.

V roce 1967 došlo ke sblížení církví hlavně s československou a také katolickou. Ovšem při společných bohoslužbách katolíci nechtěli docházet do evangelického kostela. V tomto roce se také odstěhovala paní Koutná, a tak byl byt uvolněn pro rodinu Potočkových.

Sbor oslavil pár výročí. Uběhlo 60 let od založení kazatelské stanice a také 40 let od slavnostního otevření Rusova domu v Benešově. Také tím se situace trochu ve sboru vylepšila, 5) " V celku lze ovšem říci, že rok 1968 znamenal určité zlepšení celkové situace sboru v oblasti duchovní i hmotné."

Rok 1968 byl jistým otevřením se pro církve, ale také se věci začaly ubírat jiným směrem. V osudný den 21. srpna 1968 byly po celý den u Husova domu otevřeny dveře, u kterých byl stůl, kde se podepisovala petice proti okupaci vojsk Varšavské smlouvy. Sešlo se na 100 podepsaných.

Farář Potoček se organizoval ve skupině KAN (Klub angažovaných nestraníků). Proto se u nich nejdříve uskutečnily kontroly církevního tajemníka. Za svůj protikomunistický postoj mu hrozilo odejmutí souhlasu. Díky rozhodnutí synodního seniora Kejře byl poslán do sboru v Krabčicích a hned roku 1970 v Benešově nastupuje farář Amos Jeschke.

Sbor v 70. - 80. letech

17.9.1970 nastupuje do úřadu faráře v Benešově Amos Jeschke. Přišel ze sboru v Aši, kde navazoval kontakty s evangelickými sbory ve východním Německu. Do místního sboru vnesl novou náladu, a také jiný způsob. Pořádal jakési výlety či zájezdy do sboru v Německu a zase naopak němečtí evangelíci navštěvovali náš sbor. U lidí to bylo velmi vítané, nejen nová setkání, ale i to, že mohli někam vycestovat. Přeci jen režim ve východním Německu nebyl tolik svázán jako u nás. Na druhou stranu členové sboru dodnes přiznávají, že to byla velice složitá doba a člověk musel hodně riskovat. Děti věřících byly ve škole hodně posuzovány za to, jak často rodina dochází na bohoslužby a nakolik se stýká se sborem a farářem.

Přesto farář Amos Jeschke vykonával svůj úřad normálně, tak jako jeho předchůdci. I když mládež se konala tak trochu tajně, děti se účastnily i různých sportovních akcí. Návštěvy vykonával spíše u starších lidí, ale bohoslužby vedl i v Prčici. Samozřejmě byla také nedělní škola, které se účastnilo až 10 dětí. Jeho bohoslužby měly modernější ráz. A lidem dané téma představoval spíše v modernějším stylu a světštěji.

Dokonce se mu podařilo v tak složité době získat příspěvky na sbor a opravy Rusova domu ze zahraničí a to ze západního Německa a Švýcarska.

Rozvíjel také tzv. Ekumény, se kterými začal už pan Potoček. Teď se stávaly častějšími tyto spolupráce s jinými církvemi. Především to byla Československá církev. Na tyto společné bohoslužby se scházelo více členů.

Snažil se vycházet s církevním tajemníkem, který kontroloval jeho práci, a proto mohly projít některé aktivity, které byly ojedinělé. Přesto vedl spory se synodní radou v Praze. Neměl oblíbené "pražské pány". Také to mohl být důvod jeho odchodu do Rokycan, ke kterému se rozhodl a učinil tak koncem roku 1975, kde brzy po odchodu umírá.

Od 11.1.1976 do 31.3.1978 je sbor omezen tím, že nemá faráře. Ale od roku 1978 se na toto místo dostává bratr vikář Jan Klas. Bohužel v tomto období stále členů ubývá (viz graf-počet členů). 6) "Dětské_ biblické hodiny zápasí s nezájmem či strachem rodičů. Stálí jsou pouze dva účastníci. "

Ale jak už to v dějinách bývá, časy se mění, a tedy i ty nepříznivé se musí otočit v lepší situaci. Ke konci 80. let začíná uvolňování ze strany politické. Už před rokem 1989 je pro sbor lepší doba. J) "Ukazuje se, že i častější vysluhování Večeře Páně bylo a je přijímáno velmi kladně, s touhou být ve společenství s Kristem, kolem stolu Páně."

Sbor v období 90. let a současnosti

Devadesátá léta představovala jakousi euforii uvolnění režimu, _ otevření hranic a možností toho, co bylo po desetiletí zakázáno. Ani sboru se nevyhnuly tyto změny a naděje v lepší budoucnost. Ovšem v jakém směru se vše mělo ubírat a jak to doopravdy bylo se trochu liší.

Zvláště starší lidé neočekávaly změny tak dramatické. Pan farář Klas, který už se sborem prošel několik let a nabral určitě zkušenosti, začal formovat bohoslužby v tak ojedinělém a svérázném stylu, že ne'

všichni stihli této době porozumět. A tak se, i když nečekaně stávalo, že místo aby účastníků bohoslužeb přibývalo, tak ti členové, kteří chodili do sboru velice pravidelně, začínali modlitebnu opouštět na mnohem větší časové prodlevy. Samozřejmě, že nebyl úbytek tak znatelný, neboť tímto stylem získal i nové členy, hlavně mladé lidi, což bylo zřejmě 'cílem. Ovšem jen to není cíl církve. Z této svéráznosti vyvstávaly problémy nejen mezi farářem a lidmi ve sboru, ale také ve vedení církve. Ani jeho hromadné křty dospělých lidí, nedělaly dobrotu, zvláště proto, že odmítal křtít malé děti. Tyto neshody a vyjíd11ky vedly k tomu, že se farář Klas s Českobratrským sborem evangelickým v Benešově rozloučil. Jeho rozhodnutí bylo přejít k Jednotě bratrské, která má dodnes své bohoslužby v aule gymnázia.

Jeho odchod v roce 1998 znamenal pro evangelický sbor nedobré vyhlídky. Nejen že ztratil několik členů, kteří odešli s farářem Klasem, ale také na několik let ztratil faráře. Od roku 1998 až do 2001 byla administrátorkou sboru Lýdie Mamulová. Farářka v Radotíně. Za tuto dobu se tu vystřídal několik kazatelů, kteří tu vykonávali dle možnosti, bohoslužby. Jedním z nich byl i pan farář Kocáb, který každého účastníka bohoslužeb oslovil svým výborným projevem a podáním tématu. Nikdy nezapomenu na jeho slovní obrat "děti jara" a nikdy nezapomenu jeho význam.

Od roku 2001 na místo faráře v Benešovském evangelickém sboru nastoupil pan farář Tomáš Trusina. Za tak krátkou dobu jeho působnosti se sbor opět pozvedl a získal nové členy, především mladé rodiny s dětmi, kteří jsou důležití pro další vývoj sboru.

Do budoucnosti si můžeme jen přát, aby už ty dobré okamžiky nebyly střídány těmi horšími.